

Bieži uzdotie jautājumi

Eiropas Revīzijas palātas kā ES ārējā revidenta uzdevumi un darbs

1. Kas mēs esam?

Eiropas Revīzijas palāta (ERP) ir **neatkarīga Eiropas Savienības (ES) ārējās revīzijas iestāde**. To izveidoja ar 1975. gada Briseles līgumu, tā sāka darbu 1977. gada oktobrī un kļuva par pilntiesīgu ES iestādi 1993. gadā saskaņā ar Māstrihtas līgumu.

Mēs sekmējam ES finanšu labāku pārvaldību, veicinām pārskatatbildību un pārredzamību un darbojamies kā neatkarīgi Savienības iedzīvotāju **finansiālo interešu aizstāvji**. Mūsu neatkarīgais un objektīvais darbs palīdz citām ES iestādēm un dalībvalstīm labāk pārvaldīt un uzraudzīt ES finanšu līdzekļu izlietojumu.

Mūsu darba rezultātus un konstatējumus darām zināmus savos ziņojumos un citās publikācijās. Šie ziņojumi ir svarīgi Padomei un Eiropas Parlamentam, kad tie pilda savas likumdošanas un kontroles funkcijas, un Eiropas Parlamentam, kad tas ES iestādēm **sniedz apstiprinājumu** par ES budžeta izpildi.

2. Ko mēs darām?

Mēs veicam **revīzijas**, sagatavojam **ziņojumus** un sniedzam **atzinumus**.

- Mēs atlasām tematus un veicam par tiem neatkarīgas **revīzijas**, pamatojoties uz Līgumā noteiktajām pilnvarām un uzdevumiem un saskaņā ar [*INTOSAI profesionālajiem standartiem un citiem pazinojumiem*](#). *Revīzija ir sistemātisks process, kurā neatkarīgas ārējās revīzijas struktūras objektīvi iegūst un izvērtē pierādījumus, lai secinātu, vai informācija vai faktiskie apstākļi atbilst noteiktajiem kritērijiem*. Mūsu revīzijas pilnvaras iekļauj **finanšu, atbilstības un lietderības revīzijas** un aptver ES iestādes un struktūras un dalībvalstu iestādes, kuras īsteno ES līdzekļus un/vai politiku.
- Mūsu **ziņojumu** mērķis ir aprakstīt un analizēt konkrētu situāciju, bieži transversālā skatījumā, balstoties uz mūsu iepriekšējo revīzijas darbu vai citu publiski pieejamu informāciju. Mēs varam arī izklāstīt analīzi par jomām un jautājumiem, ko vēl neesam revidējuši, vai konstatēt faktus par konkrētām tēmām vai problēmām. Šā darba rezultātā varam arī norādīt uz attiecīgiem riskiem un izaicinājumiem.
- Mēs arī sniedzam **atzinumus** par Komisijas priekšlikumiem jauniem vai pārskatītiem tiesību aktiem. ES tiesību akti paredz, ka gadījumos, kad šiem priekšlikumiem ir būtiska un/vai tieša ietekme uz finanšu pārvaldību, noteiktos likumdošanas procesa posmos ir jāapspriežas ar ERP. Arī citas ES iestādes var lūgt ERP sniegt atzinumus par konkrētiem jautājumiem. Visus savus atzinumus nosūtām ES likumdevējiem – Eiropas Parlamentam un Padomei – izskatīšanai, tomēr tie nav juridiski saistoši.

Bieži uzdotie jautājumi par ERP

3. Kāda veida revīzijas mēs veicam?

Mēs veicam trīs dažādu veidu revīzijas, kurās pārbaudām:

- vai ES līdzekļi ir pareizi uzskaitīti (**finanšu revīzija**),
- vai ES līdzekļi ir iegūti vai izlietoti saskaņā ar attiecīgajiem normatīvajiem aktiem (**atbilstības revīzija**) un
- vai ir panākta ieguldīto līdzekļu atdeve (**lietderības revīzija**).

Finanšu un atbilstības revīzija

Saskaņā ar [Līgumā noteiktajām pilnvarām](#) mums katru gadu ir jārevidē ES vispārējā budžeta konsolidēto gada finanšu pārskatu ticamība (**finanšu revīzija**) un tiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība (**atbilstības revīzija**). Mēs izstrādājam revīzijas atzinumu (**ticamības deklarāciju**), pamatojoties uz strukturētu finanšu un atbilstības revīzijas pieeju.

Veicot ikgadējās **finanšu revīzijas**, mēs pārbaudām, vai Komisija finanšu pārskatos ir sniegusi pareizu finanšu informāciju, kā to paredz piemērojamie finanšu pārskatu noteikumi un tiesiskais regulējums. Mēs rīkojamies saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas standartiem. Lai nonāktu pie revīzijas atzinuma, mēs pārbaudām galveno grāmatvedības procedūru darbību, analizējam un salīdzinām pārskatus un bilanci un veicam padziļinātas pārbaudes.

Atbilstības revīzijās mēs vērtējam, vai darbības, finanšu darījumi un informācija, kas norādīta ES finanšu pārskatos, atbilst noteikumiem, tiesību aktiem, regulām un nolīgumiem, kas attiecas uz revidēto vienību.

Lai novērtētu, vai pārskatiem pakārtotie darījumi atbilst ES un citiem piemērojamajiem normatīvajiem aktiem, mēs galvenokārt tiešās pārbaudēs skatām nejauci izvēlētu, statistiski reprezentatīvu **darījumu izlasi**. Revīziju papildina atlasītu **pārraudzības un kontroles sistēmu** pārbaude ar mērķi noteikt, vai iekasētie ES ieņēmumi un veiktie maksājumi ir aprēķināti pareizi un atbilst ES tiesiskajam un normatīvajam regulējumam. Mūsu **padziļinātās pārbaudes** katru gadu aptver visas ES izdevumu shēmas un atlasītas dalībvalstis un tiek izmantotas, lai sagatavotu ES budžeta lielāko jomu īpašos izvērtējumus. Lai pamatotu savus revīzijas secinājumus, mēs izmantojam arī attiecīgo un pieejamo **darbu, ko veikuši citi revidenti** no Komisijas un ES dalībvalstu pārvaldes iestādēm.

Lietderības revīzijas

Atlasītajās **lietderības revīzijās** mēs novērtējam ES ieņēmumu vai izdevumu kvalitāti. Šajās revīzijās pārbaudām tās programmas, darbības, pārvaldības sistēmas un procedūras, ko izmanto struktūras un iestādes, kuras pārvalda ES līdzekļus, un to mērķis ir novērtēt, vai šie resursi ir izlietoti **saimnieciski, lietderīgi un efektīvi**.

ERP lietderības revīzijas ietver publiskās intervences procesa procedūru un sistēmu pārbaudes, tostarp pārbaudes attiecībā uz **ieguldījumu** (finanses, cilvēkresursi, materiāli, organizatoriskie vai normatīvie līdzekļi, kuri nepieciešami programmas īstenošanai), **tiešajiem rezultātiem** (programmas nodevumi), **koprezultātiem** (programmas tūlītējā iedarbība uz tiešajiem adresātiem vai saņēmējiem) un **ietekmi** (ar ES darbību saistāmās ilglaicīgās izmaiņas sabiedrībā).

Bieži uzdotie jautājumi par ERP

4. Kādi ir galvenie dokumenti, kurus publicējam revīzijas darba rezultātā?

ERP sagatavo četrus [galvenos dokumentu veidus](#): **gada pārskatus, īpašos ziņojumus, apskatus un atzinumus.**

Gada pārskatos ir aprakstīti mūsu **finanšu un atbilstības revīziju** darba rezultāti saistībā ar ES budžetu, Atvērēšanas un noturības mehānismu (ANM) un Eiropas attīstības fondiem. Mēs arī publicējam **īpašos gada ziņojumus**, kuros izklāstām rezultātus, ko iegūstam, veicot ES aģentūru, decentralizēto struktūru un kopuzņēmumu **īkgadējās finanšu revīzijas**. Gada pārskatos iekļaujam savu ticamības deklarāciju vai revīzijas atzinumu, kurā izklāstīto informāciju Eiropas Parlaments var izmantot, kad tas lemj par to, vai apstiprināt ES budžeta izpildi attiecīgajā gadā.

Lietderības revīziju rezultātus par dažādām izdevumu un politikas jomām mēs publicējam **īpašajos ziņojumos**. Šajās revīzijās galveno uzmanību pievēršam ES aktuālām tēmām, piemēram, jautājumiem, kas saistīti ar izaugsmi un nodarbinātību, Eiropas pievienoto vērtību, publisko finanšu pārvaldību, vidi un klimatrīcību.

2023. gadā mēs publicējam **35 īpašos ziņojumus un apskatus**, kuros pievēršamies daudzām problēmām, ar kurām ES saskaras dažādās ES izdevumu un rīcībpolitikas jomās.

Mēs arī publicējam **četrus atzinumus**, kuros aplūkojam Komisijas tiesību aktu priekšlikumus.

Visus ziņojumus, apskatus un atzinumus mēs publicējam [savā tīmekļa vietnē](#) **24 oficiālajās ES valodās**. Tīmekļa vietnē ir pieejamas arī ziņojumos revidētās(-o) struktūras(-u) atbildes.

5. Kādus līdzekļus mēs revidējam?

Katru gadu ticamības deklarācijas sagatavošanas darba ietvaros mēs revidējam **ES budžeta ieņēmumus un izdevumus**. Mēs revidējam arī **ANM izdevumu pareizību**, par ko sniedzam atsevišķu revīzijas atzinumu.

Mūsu 2022. gada pārskatā revīzijas datu kopa ieņēmumu un izdevumu pārbaudei bija attiecīgi 245,3 miljardi EUR un 220,5 miljardi EUR. Lai atbalstītu attiecīgos atzinumus, mums bija atsevišķas revīzijas datu kopas ES budžeta izdevumiem (166,8 miljardi EUR) un ANM izdevumiem (53,7 miljardi EUR).

Mēs revidējam arī citus ES ieņēmumus un izdevumus, piemēram, attiecībā uz 8., 9., 10. un 11. Eiropas Attīstības fondu (EAF), ES aģentūrām un kopuzņēmumiem.

Lietderības revīzijās un īpašajos ziņojumos mēs pievēršamies konkrētām izdevumu un politikas jomām, ko atbalsta ES, vai budžeta un pārvaldības jautājumiem.

6. Ko un kur mēs revidējam?

ERP telpas atrodas Luksemburgā. Revīzijas darbs notiek Luksemburgā, kā arī revīzijas apmeklējumus uz vietas. Mūsu revidenti veic daudzus apmeklējumus **Eiropas Komisijā**, kas ir mūsu galvenā revidējamā vienība, un citās ES iestādēs, aģentūrās un struktūrās, kā arī valstu, reģionālās un pašvaldību iestādēs ES dalībvalstīs, ES delegācijās ārpus Eiropas trešās valstīs un starptautiskās organizācijās, kuras pārvalda ES līdzekļus.

Mūsu revidenti arī apmeklē **ES līdzekļu saņēmējus uz vietas** gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās robežām. Šajās pārbaudēs mēs izsekojam, kā ES budžeta līdzekļi nonāk līdz galasaņēmējiem, un **iegūstam tiešus revīzijas**

Bieži uzdotie jautājumi par ERP

pierādījumus par izmaksām no tiem, kuri iesaistīti ES rīcībpolitikas un programmu pārvaldībā un kuri iekasē vai izmaksā ES līdzekļus, kā arī no šo līdzekļu galasaņēmējiem,.

7. Kā mēs izstrādājam savu darba programmu?

ERP atlasa revīzijas tematus un veic revīzijas darbu pilnīgi neatkarīgi.

Mūsu galvenie mērķi attiecībā uz ilgtermiņa plānošanu ir uzskaitīti mūsu [daudzgadu stratēģijā](#). Turklāt mēs veicam slīdošo plānošanu, kuras gaitā sīkāk izlemjam, ko revidēsim nākamajos gados un kādi resursi tam būs vajadzīgi.

Darba programmas izstrādes laikā mēs atlasām revīzijas uzdevumus, piemērojot vairākus objektīvus kritērijus, piemēram:

- budžeta un ar budžeta starpniecību īstenojamās politikas riskus;
- finanšu apjomu;
- revīzijas jomu iepriekšējo aptvērumu;
- iespējamo pievienoto vērtību / ietekmi;
- pieejamos resursus.

Šajā procesā mēs ņemam vērā arī revīzijas priekšlikumus, kurus iesniegušas mūsu institucionālās ieinteresētās personas (Eiropas Parlamenta komitejas ar Komiteju priekšsēdētāju konferences starpniecību un dalībvalstu pastāvīgās pārstāvniecības Eiropas Savienībā). Procesa beigās mēs pieņemam darba programmu, kurā ir uzsvērtas mūsu revīzijas prioritātes turpmākajiem gadiem un sniegtas sīkākas ziņas par īpašajiem ziņojumiem un apskatiem, kurus plānojam sagatavot līdztekus ikgadējiem pārskatiem un ziņojumiem.

Mēs nosūtām [ERP darba programmu](#) ieinteresētajām personām un regulāri atjauninām [indikatīvo laika grafiku ziņojumiem](#), kas publicējami tuvāko 12 mēnešu laikā.

Mēs plānojam savu revīzijas darbu iepriekš, taču esam gatavi reaģēt, kad apstākļu dēļ jāpievērš uzmanība jaunām problēmām un īsā laikā jāveic revīzija kādā ES politikas jomā.

8. Kāda ir mūsu darba ietekme?

Ar savu darbu mēs **informējam politikas veidotājus un likumdevējus par jomām, kuras Eiropas Savienībai turpmāk jāpilnveido**. Turklāt mūsu dokumenti ir skaidri un pieejami, jo uzskatām, ka Eiropas iedzīvotājiem jābūt iespējai viegli saprast, kas ir paveikts ar viņu naudu un vai tā ir izlietota saprātīgi un saskaņā ar noteikumiem.

Lai gan mūsu **ieteikumi** nav juridiski saistoši, revidējamās vienības lielāko daļu no tiem pieņem un ievieš. Atkārtoti pārskatot konkrētu revīzijas jomu dažus gadus pēc mūsu ziņojumu publicēšanas, pastāvīgi konstatējam, ka mūsu ieteikumiem ir bijusi pozitīva ietekme.

9. Kas strādā ERP un kāds ir ERP locekļu uzdevums?

ERP darbojas **kā koleģiāla struktūra, kurā ir pa vienam loceklim** no katras ES dalībvalsts. [ERP locekļus](#) uz sešu gadu atjaunojamu pilnvaru termiņu ieceļ Padome pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu. ERP vada priekšsēdētājs – kolēģijas ievēlēts loceklis, kurš darbojas kā “pirmais starp vienlīdzīgajiem” uz atjaunojamu trīs gadu termiņu.

Bieži uzdotie jautājumi par ERP

ERP locekļi ir norīkoti kādā no [piecām revīzijas apakšpalātām](#), kas pieņem lielāko daļu revīzijas ziņojumu, apskatu un atzinumu. Revīzijas apakšpalātas iedala darbuzdevumus saviem locekļiem. Katrs loceklis par viņam piešķirtajiem revīzijas darbuzdevumiem atbild attiecīgajai apakšpalātai, kā arī kolēģijai.

ERP strādā aptuveni **950 darbinieku**. Lai gan lielākā daļa ir revidenti, mēs nodarbinām arī tulkotājus un citus darbiniekus, kas sniedz atbalsta pakalpojumus un veic vispārējo administratīvo darbu. Revīzijas darbiniekiem ir bijušas dažādas profesionālās karjeras un pieredze gan publiskajā, gan privātajā sektorā, tostarp tādās jomās kā grāmatvedība, iekšējā un ārējā revīzija, tieslietas un ekonomika. ERP pieņem darbā **visu ES dalībvalstu pilsoņus**. Tā kā ERP darbinieki ir ES ierēdņi, uz viņiem attiecas ES Civildienesta noteikumi. ERP nodarbināto sieviešu un vīriešu skaits ir gandrīz vienāds.

10. Kā mēs sadarbojamies ar ES dalībvalstu augstākajām revīzijas iestādēm?

Līgumā par ES darbību noteikts, ka ERP un dalībvalstu augstākās revīzijas iestādes (ARI) **sadarbojas savstarpējas uzticības garā**, tomēr saglabājot neatkarību.

Mūsu sadarbība ar dalībvalstīm galvenokārt notiek ES ARI kontaktkomitejā. Šī komiteja nodrošina platformu, kurā ARI var apmainīties ar pieredzi un metodiskām pieejām dažādās darba grupās un tīklos. ES ARI vadītāji tiekas reizi gadā, lai apspriestu aktuālus un visiem svarīgus jautājumus. Plašāka informācija atrodama [ES Kontaktkomitejas tīmekļa vietnē](#).

11. Kādu pienesumu mēs sniedzam cīņā pret krāpšanu?

Mūsu kā ES ārējās revīzijas iestādes **pilnvarās nav izmeklēt gadījumus, kuros radušās aizdomas par krāpšanu**, tāpēc mūsu revīzijas nav īpaši plānotas krāpšanas atklāšanai. Tomēr, kad mūsu revidenti konstatē gadījumus, kuros rodas aizdomas, ka ir notikusi krāpnieciska darbība, mums ir pienākums ziņot par šiem gadījumiem kompetentajām iestādēm.

Par gadījumiem, kuros ir aizdomas par krāpšanu, mēs ziņojam, sniedzot visu attiecīgo informāciju un pierādījumus, **Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (OLAF)**, par iespējamu krāpšanas un korupcijas gadījumu izmeklēšanu atbildīgajam Komisijas dienestam, **Eiropas Prokuratūrai (EPPO)**, neatkarīgajam ES birojam, kas izmeklē un ceļ apsūdzības saistībā ar noziegumiem, kuri skar ES finanšu intereses.

2023. gadā mēs ziņojām OLAF par 19 iespējamās krāpšanas gadījumiem, kurus konstatējām revīzijas darba gaitā. Par 17 no šiem gadījumiem tika ziņots arī EPPO. Mūsu gada pārskatā par ES budžetu ir sniegta papildu informācija par gadījumiem, kuros bija aizdomas par krāpšanu, un – attiecīgā gadījumā un/vai ja informācija pieejama – par OLAF ieteikto līdzekļu piedziņu.

12. Kur var meklēt sīkāku informāciju par ERP?

Plašāku informāciju par mūsu darbu un tā rezultātiem atradīsiet mūsu [tīmekļa vietnē](#).

Ja vēlaties **sazināties ar ERP**, lūdzu, sūtiet mums e-pastu uz adresi ECA-InstitutionalRelations@eca.europa.eu.